

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool voor Buitengewoon
Onderwijs - De Leerexpert (25486) Ziekenhuisschool te ANTWERPEN**

Hoofdstructuur buitengewoon basisonderwijs

Instellingsnummer 25486

Instelling Gemeentelijke Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs - De
Leerexpert (25486) Ziekenhuisschool

Directeur Saskia HAUDENHUYSE

Adres Lindendreef 1 - 2020 ANTWERPEN

Telefoon 03-280.49.07

E-mail ziekenhuisschool.basis@leerexpert.be

Website www.leerexpert.be/ziekenhuisschool

Bestuur van de instelling AGB Stedelijk Onderwijs Antwerpen

Adres Lange Gasthuisstraat 15 - 2000 ANTWERPEN

Scholengemeenschap TOZOMAA

Adres Lamorinièrestraat 229 - 2018 ANTWERPEN

CLB Stedelijk CLB Antwerpen

Adres Lange Gasthuisstraat 24 - 2000 ANTWERPEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 13-03-2017, 14-03-2017, 16-03-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 16-03-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 28-04-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Dirk JANSSENS

Teamleden Jan SPELTINCX

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Wiskundige initiatie/wiskunde en Nederlands in kleuter- en lager onderwijs type 5	8
3.1.1.2 Vaststellingen voor wiskundige initiatie en Nederlands in type 5 - kleuteronderwijs en wiskunde en Nederlands in type 5 - lager onderwijs	8
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	15
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	16
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	17
4.1 Deskundigheidsbevordering	17
4.2 Afstemming met partners	20
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	24
6.1 Wat doet de school goed?	24
6.2 Wat kan de school verbeteren?	25
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	26
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	26

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de vijf fasen van handelingsplanning:
 - ♦ de beginsituatiebepaling
 - ♦ de doelenselectiefase
 - ♦ de voorbereidingsfase
 - ♦ de uitvoeringsfase
 - ♦ de evaluatiefase.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 **SAMENVATTING**

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de Gemeentelijke Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs De Leerexpert Ziekenhuisschool. De school vormt samen met een secundaire school de 'Leerexpert Ziekenhuisschool' van Antwerpen, geleid door één directeur. De school biedt onderwijs aan kinderen die (tijdelijk) in de pediatrie van een ziekenhuis, in een revalidatiecentrum of in de universitaire kinder- en jeugdpsychiatrie Antwerpen verblijven (type 5). De basisschool bestaat uit vier en de secundaire school uit drie vestigingsplaatsen, ingebed in verschillende ziekenhuizen en gelegen op de rand van de stad Antwerpen. Beide scholen zijn onderdelen van 'De Leerexpert', het buitengewoon onderwijs binnen het Stedelijk Onderwijs Antwerpen. Het team rekruteert indirect, via de opnames of behandeling van kinderen in de ziekenhuizen, uit een ruime regio.

Op basis van het vooronderzoek van 7 maart 2017 onderzocht de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting de leergebieden wiskundige initiatie en Nederlands in de kleuterafdeling en wiskunde en Nederlands in de lagere afdeling aan de hand van het proces van handelingsplanning. Hiernaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de procesvariabelen deskundigheidsbevordering en afstemming met partners en naar aspecten van het algemeen beleid. Tenslotte onderzocht ze een selectie van regelgeving en de mate waarin het schoolteam aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en de werkomgeving.

Uit het onderzoek blijkt dat het schoolteam er voldoende in slaagt voor de leergebieden in de focus een cyclisch proces van handelingsplanning te realiseren. Het team verstrekt onderwijs in een zeer dynamische omgeving, waarbij de medische status van de leerlingen geregeld bepalend is voor de beschikbare onderwijstijd. Het team slaagt er in om via geëigende procedures, instrumenten en materialen een flexibel onderwijsleeraanbod en –proces op maat van de individuele leerling te voorzien. De leergebieden wiskundige initiatie/wiskunde en Nederlands krijgen een duidelijke plaats in het onderwijsleeraanbod, dat afgestemd is op de specifieke opvoedings- of onderwijsbehoeften van de leerlingen. Het team zorgt in samenspraak met leden van de afdelingen pediatrie en psychiatrie voor een zo passend mogelijk evenwicht tussen 'kind', 'leerling' en 'patiënt'. Daardoor slaagt het erin om de opname van de kinderen in een ziekenhuis enigszins op de achtergrond te plaatsen en biedt het (schoolse) perspectieven op korte of middellange termijn.

Een coördinatieteam onder leiding van de directeur voert het algemeen beleid van de 'Leerexpert Ziekenhuisschool'. De coördinatoren en de orthopedagoge zijn verantwoordelijk voor de organisatie en de werking in de vestigingsplaatsen. Samen met de andere teamleden zorgt dit team voor een beleidsstructuur en –cultuur waarin 'samen school maken' centraal staat. Dit leidt tot een vorm van gedeeld leiderschap binnen elke vestigingsplaats en binnen de school. Het team zet in op schoolwerkplanning om schooleigen visies, afspraken, procedures en de inzet van middelen kritisch te onderzoeken, te bespreken en – waar nodig – bij te sturen. Dit proces leidt geregeld tot een actualisering van aspecten van de school- en klaswerking.

Het beleidsvoerend vermogen van de school verhoogt via de (verdere) uitbouw van een gedeeld leiderschap, de interne en externe communicatie en de ondersteunende relaties. Dit komt onder meer tot uiting in het innovatief vermogen van de school. Het team neemt professionaliseringsinitiatieven, gebaseerd op een jaarlijks nascholingsplan. Het investeert doelgericht in zowel aanvangsbegeleiding als deskundigheidsbevordering, waardoor kennis, inzichten en competenties op individueel en teamniveau op een doordachte wijze verhogen.

Het profiel van een school type 5 houdt onder meer een sterke externe gerichtheid in, waarbij een structurele afstemming met partners essentieel is voor de kwaliteit van het onderwijsleeraanbod en – proces. Het team investeert dan ook sterk in communicatie, overleg en samenwerking met partners binnen en buiten de campus van het ziekenhuis en de school. Deze afstemming biedt een wezenlijke meerwaarde voor de uitwerking van passend onderwijs en voor de (verdere) professionalisering van het team.

Het beperkte onderzoek naar woonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een gunstig advies. Ook het onderzoek van een selectie van de regelgeving toont aan dat de school de regelgeving respecteert. De school krijgt ook voor dit erkenningsonderzoek een gunstig advies.

Het schoolteam slaagt er algemeen in om zeer flexibel in te spelen op de dynamische context van de opname of behandeling van de leerlingen in de ziekenhuizen. Het team gaat met hen 'samen op weg op maat' en spant zich terdege in om tegemoet te komen aan de specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften. De onderwijsinspectie sluit de doorlichting dan ook af met een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

type 5 - kleuteronderwijs

taal: Nederlands, wiskundige initiatie

type 5 - lager onderwijs

taal: Nederlands, wiskunde

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

Afstemming met partners

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Wiskundige initiatie/wiskunde en Nederlands in kleuter- en lager onderwijs type 5

Voldoet

Het schoolteam streeft in voldoende mate relevante ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie, wiskunde en Nederlands na binnen een cyclisch proces van handelingsplanning. Het slaagt erin om binnen de dynamische context van de verschillende vestigingsplaatsen flexibel om te springen met de beschikbare tijd om onderwijs op maat te verstrekken. Het team betreft zoveel mogelijk partners bij de verschillende fasen van de handelingsplanning. Het stemt het onderwijsleeraanbod en –proces zo nauwgezet mogelijk af op de specifieke opvoedings- of onderwijsbehoeften van de individuele leerlingen.

3.1.1.2 Vaststellingen voor wiskundige initiatie en Nederlands in type 5 - kleuteronderwijs en wiskunde en Nederlands in type 5 - lager onderwijs

Leerlingen- / cursistenkenmerken De 'Leerexpert – Ziekenhuisschool' heeft vestigingsplaatsen in verschillende Antwerpse ziekenhuizen en werkt nauw samen met de afdelingen pediatrie en psychiatrie. De leerlingen in de afdelingen pediatrie zijn opgenomen wegens fysieke problemen en verblijven kort of lang in het ziekenhuis. De leerlingen van de afdeling psychiatrie hebben ontwikkelingsstoornissen, emotionele en/of gedragsproblemen en verblijven meestal voor een langere periode in het ziekenhuis of volgen een ambulante behandeling. Verschillen in de aard van de opname en bijbehorende behandeling spelen een belangrijke rol in de planning van de onderwijstijd. Terwijl de leerlingen in de afdelingen psychiatrie veelal dagelijks gedurende een duidelijk afgebakende periode onderwijs volgen, moeten de teamleden in de afdelingen pediatrie 's ochtends in kaart brengen welke leerlingen die dag onderwijs kunnen volgen en (samen) de planning en organisatie ervan bepalen.

De specifieke context van de school leidt tot een geregelde in- en uitstroom van leerlingen en tot een grote diversiteit in leerlingenkenmerken. Zowel de (medische) problematieken als de opvoedings- en onderwijsbehoeften creëren een zeer uitdagende onderwijssetting. Het onderwijsleeraanbod en –proces vormen als het ware samen met de medisch-therapeutische werking één geheel tijdens de aanwezigheid van de leerlingen in het ziekenhuis. Deze verwevenheid vereist een structurele en multidisciplinaire benadering door zowel het medisch, opvoedend als onderwijzend personeel binnen elk ziekenhuis.

Visieontwikkeling Deze context vereist dan ook een zeer uitgesproken visie op leren en onderwijzen om een dynamische, handelingsplanmatige aanpak mogelijk te maken. Het schoolteam ontwikkelde doorheen de jaren een schooleigen visie, geënt op de eigenheid van de ziekenhuisschool en ingebed in het pedagogisch project van 'De Leerexpert – buitengewoon onderwijs' binnen het Stedelijk Onderwijs van Antwerpen.

De eigenheid van de afdelingen pediatrie en (kinder)psychiatrie, de leerlingenkenmerken én de bijbehorende beschikbare onderwijstijd spelen sterk mee in de wijze waarop het team aan de handelingsplanning gestalte geeft. De directeur investeert samen met de andere leden van het coördinatieteam structureel in een proces van schoolwerkplanning. Via kritische reflectie actualiseren of ontwikkelen ze visieteksten, afspraken, procedures en werkwijzen om het cyclisch proces van handelingsplanning verder te optimaliseren. Dit veranderingsproces leidt meer en meer tot een doordachte, gelijkgerichte vormgeving en organisatie van opvoeding en onderwijs in de school.

Beginsituatiebepaling

Beeldvorming
Functionele neerslag
Opvolging
Actualisering

Het schoolteam ontwikkelde doorheen de jaren duidelijke procedures en gebruikt passende instrumenten en materialen om de beginsituatie van de leerlingen in kaart te brengen en op te volgen. De teamleden gaan hierbij doordacht te werk en verzamelen relevante informatie over de leerlingen. Ze vertrekken hierbij tot op zekere hoogte vanuit het (verblijfs)perspectief. De samenwerking van en taakverdeling tussen klasleerkrachten, orthopedagoge en coördinatoren leiden tot een efficiënt en effectief beeldvormingsproces.

De beginsituatiebepaling is afhankelijk van de aard en de duur van het ziekenhuisverblijf. Zij is gericht op de aansluiting van het onderwijsleeraanbod en –proces op opvoedings- of onderwijsbehoeften van de leerlingen en op de afstemming op het onderwijsleeraanbod van de thuishschool. Bij de beeldvorming van leerlingen met een kort verblijf of een ambulante behandeling focust het schoolteam expliciet op sociaal-emotionele aspecten en op sterktes of interesses om het welbevinden en de betrokkenheid tijdens de leermomenten positief te beïnvloeden. De teamleden hebben daarnaast vooral aandacht voor de afstemming op en aansluiting bij het aanbod in de thuishschool, waarbij ze zich systematisch richten op de leergebieden wiskundige initiatie/wiskunde en Nederlands.

Voor leerlingen met een lang(er) verblijf in het ziekenhuis brengen de teamleden de beginsituatie zo breed mogelijk in kaart. Ze verzamelen relevante informatie over de thuiscontext, de schoolse voorgeschiedenis en de persoonskenmerken van nieuwe leerlingen. Afhankelijk van de kwaliteit van de informatie van de thuishschool neemt het team bijkomende initiatieven om de leerling te testen, te screenen of te observeren om de beeldvorming te verdiepen of te verruimen.

Tijdens periodieke kindbesprekingen krijgt het team structureel informatie van het medisch en opvoedend personeel van de ziekenhuizen over het ziektebeeld, de behandeling of het verblijf van de leerling, in het bijzonder wanneer deze aspecten een invloed hebben op de school- of klaswerking. Deze informatie krijgt met de nodige discretie en met respect voor de privacy een plaats binnen de beginsituatiebepaling.

Tijdens de opname volgen de teamleden de ontwikkeling van de leerlingen eveneens op via testen, screenings of observaties. De specifieke context vereist echter een sterke aandacht voor een gedurige actualisering van informatie over de leerlingen. Tijdens de dagelijkse (ochtend)briefing informeren artsen, verpleegkundigen en/of leefgroepbegeleiders de leerkrachten over de medische, psychische of emotionele toestand en/of de dagplanning van de leerlingen. De teamleden benutten deze informatie om nauw aan te sluiten bij de actuele beginsituatie van individuele leerlingen.

Deze informatie bepaalt de feitelijke, momentane beginsituatie en vereist van de leerkrachten een flexibele benadering van het onderwijsleeraanbod en -proces. Ook frequente contacten met ouders, zeer aanwezig in het ziekenhuis tijdens de opname, beïnvloeden geregeld de beeldvorming door de leerkracht(en). De teamleden trachten zoveel mogelijk rekening te houden met de informatie en de verwachtingen van ouders en verwerken deze in de beeldvorming.

De teamleden registreren alle relevante informatie over de beginsituatie in het individueel orthopedagogisch handelingsplan (IOHP). De optimalisering van de handelingsplanning en de bijsturing van het handelingsplan gebeurden tot op dit moment vooral voor de deelteams psychiatrie en zijn structureel (verder) gepland voor de deelteams pediatrie.

Het IOHP bevat algemeen een bredere invalshoek bij de beeldvorming binnen de kleuter- en lagere afdelingen psychiatrie. De teamleden brengen via een intake en een observatieperiode de beginsituatie voor de verschillende leergebieden en voor leren leren, sociale vaardigheden en ICT in kaart. Op basis daarvan bepalen ze 'krachten' en 'aandachtspunten' en stellen ze een specifieke zorgvraag voorop. Het IOHP binnen de afdelingen pediatrie is vooral gericht op een meer globale situering van de leerling in zijn schoolloopbaan, als invalshoek voor een globaal onderwijsleeraanbod en -proces waaruit de leerkrachten dagelijks ad hoc keuzes maken.

Doelenselectiefase
Selectie ontwikkelingsdoelen
Leerlingenkenmerken
Op maat
Harmonische ontwikkeling en
optimale integratie
Evenwichtig aanbod
Doelenkaders
Multidisciplinair overleg

Het schoolteam gebruikt een werkinstrument van de onderwijskoepel waarin voor de kleuter- en lagere afdeling de leerlijnen van de koepeleigen leerplannen en voor de lagere afdeling bijkomend de leerlijnen van ICT, sociale vaardigheden en leren leren zijn opgenomen. De leerkrachten gebruiken – indien nodig – het doelenkader van de thuisschool, in het bijzonder bij kinderen die school lopen in het buitengewoon basisonderwijs. De doelenkaders zijn afgestemd op de leerlingenkenmerken waardoor een doelgericht aanbod op maat mogelijk wordt.

De leerkrachten slagen erin om de opvoedings- of onderwijsbehoeften van de (individuele) leerlingen te vertalen in concrete, zinvolle en haalbare doelen. Ook hier spelen zowel de (schoolse) beginsituatie als de fysieke of psychische mogelijkheden tot deelname aan het onderwijs mee in de doelenselectie. Afhankelijk van de aard en de duur van de opname stellen de leerkrachten een beperkt of een breed perspectief voorop. Dit is bepalend voor de mate waarin de verschillende leergebieden aan bod komen. De doelenselectie krijgt een duidelijke plaats in het proces van handelingsplanning en in het IOHP.

De klasleerkrachten zijn grotendeels verantwoordelijk voor de doelenselectie. Algemeen spelen ze vlot in op de beginsituatie van elke leerling via de selectie of formulering van relevante doelen voor wiskundige initiatie/wiskunde en Nederlands. Richtinggevend voor de lagere afdeling zijn hierbij de door de thuisschool gebruikte onderwijsleerpakketten, waardoor de leerkrachten trachten om de continuïteit in het onderwijsleerproces te garanderen. Doelen voor leren leren, sociaal-emotionele ontwikkeling en – in mindere mate – ICT krijgen hierbij algemeen voldoende aandacht. Op dit moment investeert het team in de optimalisering en verfijning van de handelingsplanning om meer gelijkgerichtheid te creëren, onder meer in de wijze waarop de opvoedings- of onderwijsbehoeften van de leerlingen vertaald worden in (ontwikkelings)doelen op maat.

Het team staat algemeen een meer globale, thematische of projectmatige aanpak van het onderwijsleeraanbod voor waardoor de andere leergebieden geregeld in samenhang met wiskundige initiatie/wiskunde en Nederlands aan bod komen. Deze aanpak creëert een samenhangend geheel van (onderwijs)doelen waaruit de leerkrachten meer en meer op maat van de individuele leerling een keuze maken om het onderwijsleeraanbod en –proces doelgericht vorm te geven.

De school beschikt niet over een multidisciplinair team waardoor er geen uitgesproken multidisciplinair en structureel overleg op onderwijskundig gebied binnen een klassenraad mogelijk is. Hoewel het gestructureerd overleg tijd voorziet voor de bespreking van het onderwijsleeraanbod en –proces en van individuele leerlingen kan een meer multidisciplinaire setting, onder meer via een geregelde participatie van medewerkers van het Stedelijk Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB), bijdragen tot een doeltreffender proces van handelingsplanning. Hoewel de overlegmomenten met het paramedisch en medisch personeel van de afdelingen pediatrie en psychiatrie op zich een multidisciplinaire setting vormen, kunnen deze bijeenkomsten slechts een beperkt alternatief bieden voor een (onderwijskundige) klassenraad. Tijdens deze momenten staan immers vanzelfsprekend de uitwisseling van informatie en de onderlinge (organisatorische) afstemming tussen school en ziekenhuis centraal.

Vorbereidingsfase
Planning
Multidisciplinair
Groeperingsvorm
Infrastructuur en uitrusting

Het team slaagt erin om op een samenhangende en gestructureerde manier een onderwijsleeraanbod en –proces op maat van de (individuele) leerlingen voor te bereiden. Tijdens deze fase houdt het team zoveel mogelijk rekening met de beginsituatie, de vooropgestelde (ontwikkelings)doelen én de beschikbare onderwijstijd.

Het gestructureerd overleg binnen de vestigingsplaats creëert een breder draagvlak voor de concrete voorbereiding, planning en uitwerking van het onderwijsleeraanbod en –proces. De verdere operationalisering ervan is in grote mate de verantwoordelijkheid van het deelteam (afdelingen pediatrie) of de klasleerkracht (afdelingen psychiatrie) en hangt af van de werking en de planning van het ziekenhuispersoneel. Algemeen slagen de leerkrachten erin om een duidelijke planning voorop te stellen en hierbij rekening te houden met de betrokkenheid van externe partners. Waar mogelijk plannen ze het (thematische) onderwijsleeraanbod voor een week, met verwijzingen naar de beginsituatie en de doelenselectie voor individuele of groepjes leerlingen. De registratie ervan in het IOHP geeft daarbij frequent aanleiding om te reflecteren over de effectiviteit van het onderwijsleerproces en het – waar nodig – geregeld bij te sturen.

De dagelijkse briefing in de afdeling pediatrie staat centraal in de voorbereiding van het onderwijsleeraanbod en –proces. De medische toestand van de leerlingen is bepalend voor de deelname aan de lessen. De leerkrachten bespreken na de briefing de concrete planning en organisatie van de dag. Afhankelijk van de mobiliteit of de medische status van de leerlingen krijgen ze les aan bed of in het klaslokaal. De leerkrachten voorzien een breed thematisch aanbod waarin de verschillende leergebieden een plaats krijgen. Ze maken een doordachte selectie uit het voorziene aanbod op basis van de vooropgestelde doelen voor de individuele leerling of kiezen ervoor om te differentiëren vanuit eenzelfde aanbod voor meerdere leerlingen. Een belangrijk criterium hierbij is de actuele relevantie van het onderwijsleeraanbod voor de betrokken leerling(en).

De uitwisseling van informatie tussen het schoolteam en het personeel van de afdelingen psychiatrie heeft minder invloed op de onderwijstijd voor de leerlingen en op de organisatie van het onderwijsleeraanbod en –proces. De leerlingen komen meestal tijdens vaste, dagelijkse periodes naar de school. De klasleerkrachten voorzien een individueel leertraject waarbij de leerlingen in kleine, zo homogeen mogelijke klasgroepen worden ingedeeld.

Het team van de lagere afdeling gebruikt waar mogelijk voor wiskunde en Nederlands materialen van de thuischool en baseert het onderwijsleeraanbod hierop. In de kleuterafdeling staat de thematische benadering duidelijk centraal en beogen de leerkrachten een breed onderwijsleeraanbod met heel wat talige en wiskundige accenten. De school beschikt algemeen over voldoende bronnen en didactische leermiddelen voor beide leergebieden. De infrastructuur van de school is algemeen veeleer beperkt, waardoor de beschikbare (klas)ruimte de onderwijstijd voor de leerlingen en de didactische aanpak door de leerkrachten tot op zekere hoogte hypothekeert.

Uitvoeringsfase

Planmatige aanpak
Aanbod op maat
Organisatie op maat
Actief leren
Klasmanagement
Methodiek en werkvormen
Samenhang realiseren

De teamleden creëren uitdrukkelijk een positief en stimulerend school- en klasklimaat. Ze zetten sterk in op ontmoeting met en erkenning van de eigenheid van de leerlingen. Ze houden terdege rekening met de input van de leerlingen en van het ziekenhuispersoneel waardoor ze sterk op de leerlingen (kunnen) inspelen op het moment zelf. Ze slagen er dan ook veelal snel in om het welbevinden en de betrokkenheid van de leerlingen bij het klasgebeuren positief te beïnvloeden waardoor een krachtige, uitdagende leeromgeving ontstaat. De onderwijsstijl van de teamleden motiveert en stimuleert de leerlingen tot actief en interactief leren en is primair gericht op de socio-emotionele beleving van de leerlingen.

De structurele aanpak van het cyclisch proces van handelingsplanning resulteert in de praktijk in een doordacht, samenhangend onderwijsleeraanbod en –proces op maat van de individuele leerling. De leerkrachten zorgen hierbij voor differentiatie in niveau, interesses, tempo of begeleiding. Ze focussen op de (verdere) ontwikkeling van de zelfsturing en zelfstandigheid van de leerlingen waardoor ze een situatie creëren waarin ze flexibel kunnen omspringen met de beschikbare tijd en middelen.

In de praktijk blijkt dat het team er algemeen in slaagt om zeer flexibel in te spelen op de dynamische context van de opname of behandeling van leerlingen in de ziekenhuizen. Dit getuigt van een sterke professionele én menselijke empathie voor de actuele leef- en belevingswereld van de leerlingen.

De leerkrachten integreren het onderwijsleeraanbod voor wiskundige initiatie/wiskunde en Nederlands zoveel mogelijk binnen brede, samenhangend thema's of projecten waarin de overige leergebieden ook meer en meer een plaats krijgen. Hoewel het team van de lagere afdeling sterk focust op de leergebieden wiskunde, Nederlands en Frans trachten de leerkrachten ook een breder aanbod voor muzische vorming en wereldoriëntatie te creëren. Om de zelfredzaamheid van de leerlingen te verhogen, zorgen ze eveneens voor een doordachte, geïntegreerde benadering van aspecten van leren leren en sociaal-emotionele ontwikkeling. In de praktijk blijkt echter dat de beperkte infrastructuur van de school – kleine of gezamenlijk gebruikte klaslokalen, weinig/geen veilige, groene buitenruimte of speelplaats – de volle realisatie van een krachtige leef- en leeromgeving tot op zekere hoogte hypothekeert.

Het schoolteam slaagt er samen met het ziekenhuispersoneel in om het onderwijsleeraanbod en –proces een 'vanzelfsprekende plaats' te geven in de dag- en weekplanning voor de leerlingen. Hun onderlinge afstemming maakt als het ware dat de concrete lessen deel uitmaken van het brede, therapeutische geheel binnen de ziekenhuizen. Het team slaagt er dan ook in om 'Samen op weg op maat' in de praktijk te realiseren.

Evaluatiefase
Visie en afspraken
Systeem of instrument
Gelinkt aan
doelen/diagnostisch
Valide
Betrouwbaar
Evenwichtig en representatief
Procesevaluatie
Rapportering

In het verlengde van de vorige fasen binnen het cyclisch proces van handelingsplanning besteedt het team ook aandacht aan de evaluatie van het proces en het product van het geboden onderwijs. De kwaliteit van de uitwerking van de vorige fasen leidt structureel tot een passende opvolging en registratie van de vorderingen en de ontwikkeling van de leerlingen.

De (klas)leerkrachten zorgen ervoor dat hun evaluatie aansluit bij de doelenselectie en het gerealiseerde onderwijsleeraanbod en –proces. Zij krijgen hierbij ondersteuning van de orthopedagoge of de coördinatoren. De evaluatiepraktijk bestaat in de kleuterafdeling vooral uit observaties en (periodieke) screenings van welbevinden, betrokkenheid en competenties. In de lagere afdeling vormen observaties een belangrijke informatiebron om de effecten van het onderwijs te onderzoeken. Daarnaast gebruiken de teamleden de toetsen bij het onderwijsleerpakket van de thuischool of van de eigen school om de vorderingen van de leerlingen voor wiskunde en Nederlands in kaart te brengen, te analyseren en te beoordelen.

Het gebrek aan een multidisciplinaire klassenraad maakt het moeilijk om bij de evaluatie te reflecteren over de relevantie en de doeltreffendheid van orthopedagogische en –didactische acties. Het gestructureerd overleg binnen elk deelteam en het multidisciplinair overleg tussen school en ziekenhuis compenseren dit gebrek tot op zekere hoogte. Toch blijft een sterk multidisciplinair gedragen, cyclisch proces van (onderwijskundige) handelingsplanning nog enigszins een uitdaging.

Algemeen slaagt het team er sterk in om via het gebruik van gevarieerde evaluatievormen de vorderingen en ontwikkeling van de individuele leerlingen in kaart te brengen. De structurele registratie ervan in het IOHP levert wezenlijke informatie op voor het vervolgtraject binnen de ziekenhuisschool of voor de terugkeer naar de thuisschool. Op het moment van ontslag van leerlingen uit het ziekenhuis organiseert de school een 'schooloverleg' waarbij informatie over het gerealiseerde onderwijsleeraanbod en –proces met leden van de thuisschool wordt besproken. Het team betreft de ouders structureel bij de bespreking van het IOHP zodat zij te allen tijde geïnformeerd zijn over de (onderwijskundige) beginsituatie van hun kind.

De toenemende aandacht voor de ontwikkeling van een kwaliteitszorgsysteem om de eigen kwaliteit in kaart te brengen, te onderzoeken en waar nodig bij te sturen, leidt meer en meer tot de brede verzameling van evaluatiegegevens. De mate waarin het coördinatieteam of het hele team nagaat in welke mate het onderwijsleeraanbod en –proces leidde tot een succesvolle re-integratie in de thuisschool is nog veeleer beperkt, ondanks de initiatieven van de ziekenhuisschool tot het verkrijgen van feedback van de thuisschool.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De onderwijsinspectie onderzocht niet alle aspecten van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, omdat andere inspectiediensten deze controleren. Doordat vestigingsplaatsen van de school zijn ingebed in ziekenhuizen is de school zowel voor "de organisatie van het beleid inzake bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne" en voor "de gezondheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving" aangewezen op samenwerking met de veiligheidsdienst van het ziekenhuis en met de preventiedienst van het Stedelijk Onderwijs Antwerpen.

Alle klaslokalen voldoen aan de comforteisen.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid De inbedding van de vestigingsplaatsen van de school in de afdelingen pediatrie en/of psychiatrie van vier Antwerpse ziekenhuizen leidt tot een zeer dynamische onderwijsomgeving. De kenmerken van de frequent veranderende leerlingenpopulatie dagen het schoolteam gedurig uit om de interne deskundigheid uit te breiden en te versterken. Het team zet dan ook sterk in op professionalisering, competentie- en expertiseontwikkeling en kennisdeling.

Het coördinatieteam (directeur en coördinatoren van de vestigingsplaatsen) investeert structureel in aanvangsbegeleiding en deskundigheidsbevordering. Het vertrekt daarbij vanuit een uitgesproken visie op professionalisering, waarbij zowel interne als externe initiatieven een plaats krijgen. Per schooljaar ontwikkelt het team een nascholingsplan, gebaseerd op context- of inputgerelateerde uitdagingen of noden of op aspecten van het (onderwijskundig) proces.

Zowel schooloverstijgende en schoolinterne thema's als individugerichte nascholingen krijgen een plaats in het professionaliseringstraject van de school. Deze structurele aanpak leidt tot een doelgericht professionaliseringsbeleid dat de deskundigheid van de (individuele) teamleden én van het hele team positief beïnvloedt.

Het coördinatieteam investeert in de aanvangsbegeleiding van nieuwe teamleden. Dit initiatief is ingebed in een traject van De Leerexpert, waarbij (startende) teamleden gedurende twee schooljaren via intervisie- en uitwisselingsmomenten en een jaarlijkse workshop expliciete begeleiding krijgen bij hun persoonlijke ontwikkeling en integratie in de eigen school(werking). Collegiaal leren en reflecteren staan hierbij centraal. Dit traject vormt – bij uitbreiding – ook de basis voor de professionalisering van alle teamleden.

Naast onderwijs- of beleidsgerelateerde initiatieven focust het team ook op expertisedeling met verantwoordelijken en personeelsleden van de afdelingen pediatrie en psychiatrie, waardoor school en ziekenhuis elkaar sterk vinden in een gedeelde verantwoordelijkheid voor de leerlingen tijdens hun verblijf in het ziekenhuis.

Ondersteuning De dynamische school- en onderwijscontext vergt veel structurele samenwerking en overleg tussen teamleden onderling en tussen teamleden en externe partners, waaronder het personeel van de thuishschool en van de ziekenhuizen. Dit leidt geregeld tot de uitwisseling van informatie én expertise waardoor alle teamleden heel wat inhoudelijke input krijgen. Interne nascholingen in samenwerking met de afdelingen pediatrie of psychiatrie krijgen meer en meer een plaats in het professionaliseringstraject van het team en van individuele teamleden.

Startende teamleden krijgen naast het begeleidingstraject van De Leerexpert in de school een mentor toegewezen. Deze schoolmentoren bieden zowel structurele als vraaggestuurde ondersteuning waardoor de startende teamleden organisatorische en onderwijskundige coaching, ondersteuning en begeleiding krijgen. De Leerexpert biedt structureel ondersteuning aan deze mentoren, die hun rol als coach nog versterkt.

De teamleden zijn binnen de onderwijscontext van hun vestigingsplaats zeer sterk op elkaar aangewezen. De dagelijkse, intense samenwerking leidt tot een open, professionele cultuur waarin teamleden zich kwetsbaar opstellen. De dynamische context geeft geregeld aanleiding om elkaar te ondersteunen tijdens de uitvoering van de (onderwijs)opdrachten. Ze vinden elkaar daarnaast tijdens de wekelijkse gestructureerde overlegmomenten om onder meer de organisatorische en onderwijskundige werking binnen de vestigingsplaats te bespreken en hierbij nieuwe kennis en inzichten op te doen.

Doeltreffendheid De veelheid aan professionaliseringsinitiatieven biedt heel wat mogelijkheden om de interne deskundigheid te verhogen. Het team investeert structureel in het delen van informatie over gevolgde (individuele) nascholing via het gebruik van een blog 'Educatieinspiratie – lees / leer / inspireer'. Opgedane kennis of inzichten via nascholing, zelfstudie of collegiale visitatie krijgen een plaats op deze blog en bieden ruime kansen aan collega's om zich te informeren en zich te laten inspireren door collega's. De informatie op de blog biedt eveneens mogelijkheden om de inhoud en kwaliteit van gevolgde nascholingen te evalueren en te onderzoeken op relevantie voor de eigen werking.

De sterke collegiale samenwerking binnen elke vestigingsplaats geeft geregeld aanleiding om de inhoud van nascholingen in de praktijk uit te proberen, met elkaar te delen en te evalueren op functionaliteit. Deze aanpak leidt tot zelfreflectie over de keuze en de effecten van professionaliseringsinitiatieven.

De directeur en de coördinatoren volgen de persoonlijke nascholingsinitiatieven van teamleden op en stimuleren hen om relevante aspecten ervan in de praktijk te integreren. De directeur volgt de ontwikkeling van teamleden op via onder meer klasbezoeken en functioneringsgesprekken. De coördinatoren spelen per vestigingsplaats een rol in het in kaart brengen van uitgesproken noden van teamleden. Deze informatie vormt mee de basis voor de ontwikkeling van het volgende nascholingsplan.

Ontwikkeling De directeur baseert zich onder meer op periodieke behoeftepeilingen bij het hele team, op de inhoud van functioneringsgesprekken en op input vanuit de verschillende vestigingsplaatsen om schooleigen prioriteiten te bepalen. In overleg met de coördinatoren – en het hele team – bepaalt ze de accenten per schooljaar.

De dynamische (onderwijs)context leidt tot een sterke openheid voor vragen en verwachtingen van vele partners. Het team tracht nauw samen te werken met leerlingen en ouders, met de thuischool en met de diensten pediatrie en psychiatrie van de verschillende ziekenhuizen. Vele formele en informele contacten informeren het team over wensen, noden en verwachtingen, die meegenomen worden in de keuze van professionaliseringsacties.

Het team wil zich in het bijzonder ten dienste stellen van het leren van de leerlingen. De brede, uiteenlopende opvoedings- en onderwijsbehoeften dagen het team uit om gedurig te investeren in vorming en training. De bereidheid binnen het team tot vernieuwing of verandering en tot (verdere) professionalisering zijn algemeen groot.

Het nascholingsplan is tot op zekere hoogte bepalend voor de inhoud van pedagogische studiedagen, personeelsvergaderingen, werkvergaderingen of andere vormen van (gestructureerd) overleg. Teamleden delen hierbij kennis of inzichten na het volgen van nascholing. De directeur verwacht dat de individuele teamleden relevante aspecten ervan oppikken en in hun praktijk integreren. De mate waarin het team deze input bespreekt en benut met het oog op een structurele implementatie is nog veeleer beperkt.

Professionaliseringsinitiatieven op teamniveau daarentegen krijgen een duidelijke plaats in het veranderings- en vernieuwingstraject van de school. De voorbije jaren zette het team zo onder meer in op de uitwerking van een talenbeleid, de ontwikkeling van een (digitaal) schoolwerkplan, de optimalisering van de handelingsplanning, de uitwerking van peer-coaching en collegiale visitatie en de optimalisering van het onderwijsleerproces. Dit schooljaar focust het team op 'Communicatie, geven en krijgen van feedback' via schooloverstijgende acties om de communicatie met externe partners te versterken en op de implementatie van een open communicatiecultuur binnen de niveaus en de afdelingen. Het beleidsteam richt zich daarnaast op de versterking van hun leidinggevende capaciteiten, in het bijzonder van hun rol als coach.

4.2 Afstemming met partners

- Doelgerichtheid** De school onderhoudt bewust een breed netwerk met andere professionals, wat ook beschreven staat in de algemene visie van de school. Met de belangrijkste partners zoals de verschillende ziekenhuizen en de thuisscholen van de leerlingen wordt er intensief gewerkt aan een zo goed mogelijke afstemming. De school stuurde ook aan op een optimale betrokkenheid van het CLB bij haar werking, maar wordt daarin gehinderd door de nieuwe prioriteiten die het CLB sinds het M-decreet stelt. De regelgeving stelt dat handelingsplannen steeds in samenspraak met het CLB moeten opgesteld worden. Hier kan de school momenteel niet aan voldoen aangezien het CLB niet meer aan klassenraden deelneemt. De school en het CLB zoeken samen naar een oplossing om de meerwaarde van het CLB een relevante plaats te geven binnen de klassenraadwerking.
- Ondersteuning** De school hanteert duidelijke afspraken met de verschillende partners. Men heeft deze transparant vastgelegd zodat het voor iedereen duidelijk is wat de wederzijdse verwachtingen zijn. De schoolleiding investeert heel wat personele middelen om de wederzijdse informatie-uitwisseling met de partners te ondersteunen en de opvolging van leerlingen te garanderen. Indien gevraagd kan het schooloverleg ook plaats vinden in de thuisschool van de leerling. De verantwoordelijke leerkracht per leerling voert de communicatie met de personeelsleden van het ziekenhuis. De directeur, de coördinatoren en orthopedagoog participeren aan heel wat gestructureerde schoolinterne en schoolexterne overlegmomenten die de samenwerking en afstemming tussen de verschillende partners ondersteunen. In de afsprakennota is de samenwerking met het CLB beperkt tot schoolbrede ondersteuning en enkel de leerlingbegeleiding van leerlingen zonder thuisschool.
- Doeltreffendheid** Buiten de verplichte evaluatie van de afsprakennota met het CLB hanteert de school nog geen systematische en formele evaluatie van dit proces. De samenwerking en afstemming met andere partners wordt wel regelmatig kritisch bekeken en bijgestuurd. Aan de thuisscholen wordt steeds feedback gevraagd over de samenwerking. Men bespreekt ook regelmatig de samenwerking met de ziekenhuizen en stuurt bij waar nodig, waardoor de openheid naar elkaar toe steeds groter wordt.
- Ontwikkeling** De wijze waarop de samenwerking met andere partners verloopt, is de laatste jaren stelselmatig verbeterd, wat erop wijst dat de school sterk inzet op ontwikkeling. Ook bij de professionalisering wordt intensief samengewerkt met de andere partners. Dit resulteert in een verhoogde deskundigheid van zowel het eigen personeel als dat van de partners.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De basisschool vormt samen met de secundaire school de ‘Leerexpert Ziekenhuisschool’, geleid door één directeur. De basisschool bestaat uit vier vestigingsplaatsen, verspreid over vier ziekenhuizen in de Antwerpse regio. De secundaire school heeft drie vestigingsplaatsen.

Deze situatie daagt het team gedurig uit om een evenwicht te behouden tussen de eigenheid van elke vestigingsplaats en het profiel van de ‘Leerexpert Ziekenhuisschool’. De directeur zorgt samen met het team voor een duidelijke beleidscultuur en -structuur, waardoor de werking binnen elke vestigingsplaats ingebed is in de brede context van de school.

De directeur baseert haar beleid op een fundamenteel vertrouwen in de professionaliteit en de verantwoordelijkheidszin van elk individueel teamlid en van de deelteams in de verschillende vestigingsplaatsen. De eigenheid van elke vestigingsplaats en van de samenwerking met het plaatselijke ziekenhuispersoneel vormt de basis voor een gedeeltelijk gedifferentieerd beleid. Deze invalshoek creëert in toenemende mate een gedeeld leiderschap binnen een doordachte organisatiestructuur.

De vier vestigingsplaatsen vereisen van het schoolteam heel wat coördinatie en afstemming om ‘samen school te maken’. De directeur, een coördinator per vestigingsplaats en een recent aangeworven orthopedagoge vormen samen het coördinatieteam, dat verantwoordelijk is voor het algemeen beleid van de basis- en secundaire school. Dit team heeft een uitgesproken beleidsvoorbereidende en -opvolgende functie.

Daarnaast nemen werkgroepen heel wat verantwoordelijkheid op rond communicatie, ICT, public relations, welbevinden en welzijn, intervisie, kunstprojecten en – voor de secundaire school – handelingsplanning. Teamleden nemen over de vestigingsplaatsen heen samen het voortouw om deze aspecten te dragen.

Ondanks het overkoepelend beleid blijft het bewaken van een passend evenwicht tussen de eigenheid van elke vestigingsplaats en de specifieke eigenheid van de school een gedurige opdracht voor het coördinatieteam en – in het verlengde daarvan – het hele team.

De eigenheid van de ziekenhuisschool vereist van de directeur, het coördinatieteam en de overige teamleden een sterke, externe gerichtheid. Het team investeert in de (verdere) ontwikkeling van een samenhangende communicatiestrategie om op een doordachte manier de input van de vele partners beleidsmatig te (blijven) benaderen.

Visieontwikkeling De nauwe verbondenheid en samenwerking met het personeel van de afdelingen pediatrie en psychiatrie creëert een structurele, onderlinge afstemming tussen 'school' en 'ziekenhuis'. De dynamische context vereist op zich een uitgesproken, schooleigen en flexibele organisatie van het onderwijs.

Het team investeert structureel in een proces van schoolwerkplanning. Het onderzoekt en bespreekt daarbij stapsgewijs alle aspecten van de schoolwerking en stuurt deze bij waar nodig. Dit proces leidt tot een systematische actualisering van visieteksten, schoolorganisatie en onderwijskundige werking. Dit komt ten goede aan het hele team en in het bijzonder aan de meerdere jonge(re) teamleden, die geregeld nood hebben aan duidelijkheid, veiligheid en persoonsgerichte ondersteuning en waardering.

Het schoolteam beschikt over een uitgesproken, duidelijke missie en visie, geënt op de eigenheid van de school. Het 'Samen op weg op maat' is uitdrukkelijk richtinggevend en bepalend voor zowel de organisatie als de onderwijskundige aanpak van de school. Dit komt onder meer tot uiting in het personeelsbeleid, de beleidsstructuur en de eigenheid van en de werking binnen de verschillende vestigingsplaatsen.

Om het onderwijsleeraanbod en –proces systematisch te benaderen, ontwikkelde het team een expliciete visie op handelingsplanning. Het investeert sinds enige jaren expliciet in de optimalisering van het cyclisch proces van handelingsplanning. Het baseert zich onder meer op de beleidsnota 'Individuele, orthopedagogische handelingsplanning van De Leerexpert' van het buitengewoon onderwijs van het Stedelijk Onderwijs Antwerpen en schooleigen visieteksten over de eigenheid van de school gelinkt aan de afdelingen pediatrie en psychiatrie, de handelingsplanning en differentiatie.

Besluitvorming Het coördinatieteam vormt het centrale beleidsorgaan van de school. De directeur investeert in samenspraak met het team in de uitbouw van een gedeeld leiderschap. Zij wil hiermee via een geleidelijke responsabilisering teamleden meer betrekken bij de besluitvorming op schoolniveau.

Elk deelteam organiseert wekelijks een gestructureerd overleg waarbij specifieke aspecten van de werking in de vestigingsplaats een plaats krijgen. Elk deelteam beschikt over een relatieve autonomie om eigen beslissingen te nemen. Ook de werkgroepen krijgen een vrij grote autonomie om hun taak uit te voeren. De directeur delegeert zo in samenspraak met de coördinatoren meerdere aspecten van de schoolwerking. Zij behoudt echter wel de supervisie via de input van de coördinatoren van elk deelteam tijdens de bijeenkomsten van het coördinatieteam.

Personeelsvergaderingen en pedagogische studiedagen bieden daarnaast aan het hele team kansen om te participeren aan het beleid. Afhankelijk van de agenda organiseert het team plenaire personeelsvergaderingen en/of werkvergaderingen. Op die manier betreft de directeur elk teamlid bij de besluitvorming.

Kwaliteitszorg Het kwaliteitszorgsysteem van de school leidt geregeld tot bijstellingen van de werking. Het team neemt verschillende initiatieven om de kwaliteit in kaart te brengen, te onderzoeken en te bewaken. Het structureel beleid resulteert onder meer in duidelijke visieteksten, beleidsplannen en prioriteiten, die periodiek worden besproken en opgevolgd.

De directeur en het coördinatieteam volgen in samenspraak met de andere teamleden de dagelijkse werking van de school op. Geregeld, structureel overleg vormt onder meer de basis voor de kwaliteitsbewaking. Daarnaast voert de directeur feedback- en functioneringsgesprekken met de teamleden waarbij de kwaliteit van de uitvoering van de opdrachten een belangrijke invalshoek vormt.

De dynamische omgeving creëert zeer frequent overleg met andere (externe) partners. Het team benut de momenten van onderlinge afstemming, overleg of terugkoppeling om de kwaliteit en de effecten van het overleg te bespreken, te beoordelen en – waar nodig – bij te sturen. Dit geldt onder meer voor overleg met ouders, het ziekenhuispersoneel en de periodieke contacten met de thuisscholen. De mate waarin het team zicht heeft op de aansluiting van de leerlingen bij de beginsituatie van hun medeleerlingen in de thuisscholen op het moment van de re-integratie is nog veeleer beperkt.

Het team benut het wekelijks intern, gestructureerd overleg per deelteam, de personeelsvergaderingen, pedagogische studiedagen, werkgroepvergaderingen en het overleg binnen het coördinatieteam om aspecten van hun werking te bespreken, te evalueren, te beoordelen en bij te sturen. Het huidige proces van schoolwerkplanning benut het team eveneens om aspecten van de werking bij te sturen of te actualiseren.

Meerdere teamleden nemen deel aan overlegplatforms met externe partners, onder meer op het niveau van de ziekenhuizen, De Leerexpert en het Stedelijk Onderwijs van Antwerpen. De directeur participeert onder meer aan het dagelijks bestuur in de ziekenhuizen, aan het directeurenoverleg van het buitengewoon onderwijs van de onderwijskoepel en aan een netwerk van ziekenhuisscholen. De coördinatoren nemen daarnaast deel aan het afdelingsoverleg binnen de ziekenhuizen. Deze contacten verhogen het responsief en reflectief vermogen van de school en leiden geregeld tot nieuwe initiatieven m.b.t. kwaliteitszorg.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De teamleden slagen erin om in de dynamische context van de ziekenhuisschool de informatie van vele partners te benutten als basis voor de handelingsplanning.
- Het team houdt terdege rekening met de sociaal-emotionele gevolgen van de medische status en van de opname of behandeling in het ziekenhuis bij leerlingen (en ouders).
- De structurele, handelingsplanmatige benadering leidt algemeen tot een onderwijsleeraanbod en –proces afgestemd op de specifieke opvoedings- of onderwijsbehoeften van de leerlingen.
- Het team besteedt systematisch aandacht aan de leergebieden Nederlands en wiskundige initiatie/wiskunde zonder de overige leergebieden uit het oog te verliezen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het coördinatieteam investeert via een periodieke behoeftenpeiling en de uitvoering van een bijbehorend nascholingsplan in de professionalisering van individuele teamleden en van het hele team.
- Het schoolteam benut de deskundigheid van het personeel van de afdelingen pediatrie en (kinder)psychiatrie om kennis en inzicht in de medische achtergrond van de leerlingen te verwerven en aan te wenden bij de organisatie van een passend onderwijsleeraanbod en –proces.
- De structurele samenwerking met en afstemming op partners binnen en buiten de ziekenhuizen biedt een duidelijke meerwaarde voor het cyclisch proces van handelingsplanning.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het toenemend gedeeld leiderschap leidt tot een beleidsstructuur en –cultuur waarin het schoolteam samen met vele partners de visie ‘Samen op weg op maat’ in de praktijk brengt.
- Het coördinatieteam draagt vanuit haar beleidsvoorbereidende en –opvolgende rol wezenlijk bij tot de uitbouw van een strategisch en onderwijskundig leiderschap.
- Het team houdt binnen de beleidscontext van de school doordacht rekening met de eigenheid van elke vestigingsplaats en de bijbehorende afdelingen pediatrie of (kinder)psychiatrie.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De verdere optimalisering van de handelingsplanning biedt perspectieven om het onderwijsleeraanbod en –proces nog sterker te enten op de beginsituatie van de leerlingen.
- Een meer multidisciplinaire aanpak van de handelingsplanning kan de doelgerichtheid en de doeltreffendheid van het onderwijsleeraanbod en –proces nog verhogen.
- Een verruiming van de infrastructuur kan wezenlijk bijdragen tot de organisatie van een breder en gevarieerder onderwijsleeraanbod en –proces.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De verhoging van de betrokkenheid van het CLB bij het cyclisch proces van handelingsplanning kan een multidisciplinaire, (ortho)didactische benadering van het onderwijs nog versterken.
- Een systematische analyse van de waarde van professionaliseringsacties biedt perspectieven om kwaliteitsvolle, relevante aspecten ervan structureel te implementeren in de school- of klaswerking.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het blijvend bewaken van een passend evenwicht tussen de eigenheid van elke vestigingsplaats en de specifieke eigenheid van de hele school kan bijdragen tot samenhangende en gedragen school- en klaswerking binnen de context van de verschillende ziekenhuizen.
- Een systematische dataverzameling van de kwaliteit van de aansluiting van de leerlingen bij de beginsituatie van hun medeleerlingen in de thuisscholen op het moment van de re-integratie kan bijdragen tot de verdere uitbouw van een kwaliteitszorgsysteem.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Dirk JANSSENS de inspecteur-verslaggever	Saskia HAUDENHUYSE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	